

Vlaams Ministerie
van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Basisschool 't Molenholleke te Heusden-Zolder

Hoofdstructuur bao

	Instellingsnummer	14175
	Instelling	Vrije Basisschool - 't Molenholleke
directeur		Johny VERDUYCKT
adres		Molenstraat 8 - 3550 HEUSDEN-ZOLDER
telefoon		011-53.68.54
fax		011-53.88.09
e-mail		info@molenholleke.be
website/URL		
	Bestuur van de instelling	965186 - Katholiek Basisonderwijs Zolder te ZOLDER
adres		Dorpsstraat 77 - 3550 ZOLDER
	Scholengemeenschap	119867 - Heusden-Zolder te HEUSDEN-ZOLDER
adres		Kluisstraat 15 - 3550 HEUSDEN-ZOLDER
	CLB	114876 - Vrij CLB Midden - Limburg te HOUTHALEN-HELCHTEREN
adres		Saviestraat 39_1° - 3530 HOUTHALEN-HELCHTEREN
	Dagen van het doorlichtingsbezoek	10/05/2012, 11/05/2012, 14/05/2012
	Einddatum van het doorlichtingsbezoek	14/05/2012
	Datum bespreking verslag met de instelling	12/06/2012
	Samenstelling inspectieteam	
	Inspecteur-verslaggever	Paul Lemmens
	Teamleden	Ludo Coenen Erik Kortleven
	Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
	Externe deskundige(n)	nihil

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	3
1. SAMENVATTING	5
2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING	7
2.1 Leergebieden in de focus	7
2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus	7
3. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGSVOORWAARDEN?	7
3.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie	7
3.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie	9
3.3 Lager onderwijs: wiskunde	9
3.4 Lager onderwijs: wereldoriëntatie	11
4. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	12
4.1 Evaluatie	12
5. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	14
6. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	16
6.1 Wat doet de school goed?	16
6.2 Wat kan de school verbeteren?	17
6.3 Wat moet de school verbeteren?	17
7. ADVIES	18
8. REGELING VOOR HET VERVOLG	18

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de doorlichting van uw instelling¹ door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 geeft haar de opdracht hiertoe.

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de instelling de erkenningsvoorwaarden respecteert, of ze op systematische wijze haar eigen kwaliteit bewaakt en of ze zelfstandig de tekorten kan remediëren.

Het advies in dit verslag heeft betrekking op alle erkenningsvoorwaarden uitgezonderd de voorwaarden betreffende hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid.

Vanaf het schooljaar 2011-2012 vindt de controle op de erkenningsvoorwaarden betreffende bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne gelijktijdig met de doorlichting plaats. Deze controle op bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne resulteert in een afzonderlijk verslag. Alle verslagen worden gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de instelling karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de instelling
- proces: initiatieven die een instelling neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de instelling met haar leerlingen of cursisten bereikt.

Meer info over het CIPO-referentiekader vindt u op www.onderwijsinspectie.be.

De doorlichting bestaat uit drie fases: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en de verslaggeving.

Tijdens het vooronderzoek selecteert de onderwijsinspectie de onderwijsdoelstellingen en de procesindicatoren of -variabelen die het inspectieteam onderzoekt tijdens het doorlichtingsbezoek.

Tijdens het doorlichtingsbezoek verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

Het resultaat van de doorlichting is het doorlichtingsverslag.

Het doorlichtingsverslag vangt aan met een voor het brede publiek toegankelijke samenvatting. Het vervolgt met een beschrijving van de doorlichtingsfocus.

Tijdens een doorlichting zoeken de onderwijsinspecteurs een antwoord op drie onderzoeksvragen:

- In welke mate voldoet de instelling aan de onderwijsdoelstellingen? (het erkenningsonderzoek)
- In welke mate onderzoekt en bewaakt de instelling op een systematische manier de kwaliteit van de processen zodat deze bijdragen tot het bereiken/nastreven van de onderwijsdoelstellingen? (het kwaliteitsonderzoek)
- Is er in de instelling een algemeen beleid dat het mogelijk maakt om zelfstandig tekorten weg te werken? (het onderzoek 'algemeen beleid')

In drie hoofdstukken geeft de onderwijsinspectie een antwoord op deze vragen.

¹ Instelling: onderwijsinstelling of CLB (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 11°). Onderwijsinstelling: een pedagogisch geheel waar onderwijs georganiseerd wordt en waaraan een uniek instellingsnummer toegekend is (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 13°).

Om de kwaliteit van de processen in kaart te brengen gebruikt de onderwijsinspectie een kwaliteitswijzer. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de instelling bij haar activiteiten aandacht heeft voor

- doelgerichtheid: welke doelen stelt de instelling voorop?
- ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de instelling om efficiënt en doelgericht te werken?
- doeltreffendheid: worden de doelen bereikt en gaat de instelling dit na?
- ontwikkeling: heeft de instelling aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

Meer informatie over de kwaliteitswijzer vindt u eveneens op www.onderwijsinspectie.be.

Wat de instelling goed doet, wat de instelling kan verbeteren en wat de instelling moet verbeteren komt aan bod bij 'Sterktes en zwaktes van de instelling'.

Het doorlichtingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de instelling. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de instelling of van structuuronderdelen
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen als de instelling binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de instelling de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve verslag informeert de directeur van de instelling leerlingen, ouders en/of cursisten over de mogelijkheid tot inzage. De directeur van het centrum voor leerlingenbegeleiding informeert de centrumraad.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de instelling het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de instelling of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De instelling mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1. SAMENVATTING

De vrije basisschool 't Molenholleke te Zolder telt drie vestigingsplaatsen. De hoofdschool herbergt het lager onderwijs, de twee vestigingen, waarvan 'De Winning' op goed twee kilometer, bieden kleuteronderwijs aan. De kleuters van beide vestigingen stromen doorgaans door naar de hoofdschool. De leerlingen van alle vestigingen komen uit de directe buurt van de school.

De school kampt met een infrastructureel probleem in haast iedere vestigingsplaats. De almaar groeiende instroom van leerlingen weegt op een goed huisvestingsbeleid en dreigt de draagkracht van de school te overstijgen. Behalve in 'De Winning' legt het schoolbestuur geen beperkende maatregelen op. Maar ook de dringende duurzame infrastructurele ingrepen blijven voorlopig achterwege. Een lopende bouwdoossier bij Agion sleept al ongeveer tien jaar aan.

Voor het erkenningsonderzoek focust de inspectie op wiskundige initiatie, wiskunde en wereldoriëntatie. Alle vestigingen en afdelingen vervullen hun maatschappelijke opdracht in ruime mate. Ze slagen erin de ontwikkelingsdoelen na te streven en de eindtermen te bereiken via leerplanrealisatie. Hoewel de werking in de twee kleutervestigingen enigszins verschilt, tonen beide vestigingen aan, door een kwalitatief aanbod en de effecten hierop, dat kinderen krijgen waar ze recht op hebben. Binnen een warme en veilige omgeving weten de kleuteronderwijzeressen vanuit hun deskundigheid stevig aan de competentieverhoging te werken voor de beide leergebieden. Ze doen dit op een geïntegreerde wijze. Daar waar de leefwereld van de kinderen rechtstreeks op de thema- of projectkeuze inspeelt, is het verkennen en handelen vanuit leerplandoelen voor teamleden een vrij nieuw, maar positief gegeven. Een planning uitwerken, die de intentionele benadering nastreeft vanuit leergebieden en domeinen, maar uitgewerkt in een kleutervriendelijke aanpak, kan alleen nog maar de diepgang van het aanbod versterken. Ook het bewaken van de volledigheid, de graduele uitwerking en de observaties krijgen hierdoor nog groeikansen.

In het lager onderwijs baseren teamleden zich op een leerpakket om de wiskundige competenties in de verschillende domeinen te realiseren. De consequente uitvoering van de methodische aanpak bewaakt de graduele opbouw en de gelijkgerichte didactische benadering. De school toont duidelijk effecten aan, waaruit de leerplanrealisatie blijkt. Zowel methodegebonden proeven als gestandaardiseerde of externe testen bewijzen dit. Teamleden hanteren activerende werkvormen, regelmatig vanuit realistische contexten, bewaken de eerstelijnszorg, voorzien in sterk rekenwerk en volgen via een effectief en sluitend zorgsysteem de vorderingen kort op de bal. Aan meer inzichtelijke aspecten besteedt het team meer gerichte aandacht. Dit ook zo voor de parate basiskennis voor bewerkingen en getallen, waar het team stevig op inzet.

Wereldoriëntatie vormt al enige tijd een belangrijke prioriteit. Het team zoekt naar een sluitend aanbod voor de domeinvulling en hanteert hierbij divers bronnenmateriaal en eigen pakketten. Hoewel het aanbod per graad bijna de volledigheid dekt, bestaat de uitdaging erin om dit voor de hele afdeling verder uit te werken, waardoor de continuïteit beter wordt verzekerd. Het werkelijkheidsgehalte van wereldoriëntatie blijkt uit de verschillende ingebouwde leeruitstappen en het klasbeeld dat inspeelt op de lopende thema's. Verkeer krijgt een specifieke invulling, waarbij attitudes en veiligheid hoog in het vaandel staan. Op schoolniveau deze uitstappen bundelen en het heropfrissen van afspraken over functionele tijd- en ruimtekaders kunnen de kwaliteit alleen maar ten goede komen. Uit de effectmeting blijkt dat teamleden peilen naar behoorlijke kennis, vaardigheden en inzichten.

Naast het voldoen aan de erkenningsvoorwaarden, wil de school ook haar kwaliteit bewaken. Enige tijd geleden herwerkte het team de rapporten. Daarbij zijn de gelijkwaardige benadering van de leergebieden en de beoordeling van de persoonlijkheidsontwikkeling belangrijke insteken. Het was de vertaling van een

vernieuwde, nog veeleer impliciete visie op onderwijs. Beide afdelingen communiceren over de effecten van het onderwijs via degelijk voorbereide oudercontacten. Het kleuterteam steunt hierbij op de observaties vanuit diverse ontwikkelingsaspecten en een beperkt aantal testjes. Ook hier komt een globale kijk op het kind duidelijk tot uiting. Indirect stuurden de schoolafspraken voor de rapportering ook de evaluatiepraktijk grondig bij. De school stapte resoluut af van toetsperiodes en ranking van leerlingen. Permanente evaluatie in gelijkwaardige tijdperiodes, die streeft naar effectmeting op relevante leerplandoelen in de diverse domeinen, geeft duidelijke informatie over de leervorderingen. Aanvullende testen vervolledigen de beeldvorming, die ook de zorgwerking ondersteunen. Ook door de gegevens van de eindschoolloopbaanproef en een extern onderzoek weet de school alvast dat ze kwaliteitsvol onderwijs verstrekt.

Omwillen van de schoolcontext is het interne beleid sterk gefocust op de dagdagelijkse organisatie van het hele schoolleven. Door een gezonde mengeling van warme menselijkheid, maar ook door professionele en directe betrokkenheid bij het onderwijskundig functioneren, weet de directeur respect af te dwingen. De communicatie verloopt vlot en is participatief. Teamleden genieten een groot vertrouwen en zijn sterk geëngageerd en vernieuwingsbereid. De vele mogelijke prioriteiten afbakenen, duidelijke keuzes maken en deze trajectmatig aanpakken blijven een uitdaging.

De inspectie besluit deze doorlichting met een gunstig advies. De effecten die de school kan aantonen en de dynamiek van een geëngageerd team, garanderen kwaliteitsvol onderwijs.

2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting heeft de inspectie leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen geselecteerd voor onderzoek tijdens de doorlichtingsbezoeken.

De resultaten van de controle op de erkenningsvoorwaarden betreffende bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne, vindt u terug in een afzonderlijk verslag

2.1 Leergebieden in de focus

Kleuteronderwijs

wiskundige initiatie
wereldoriëntatie

Lager onderwijs

wiskunde
wereldoriëntatie

2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus

Onderwijs

Evaluatie

Evaluatiepraktijk
Rapporteringspraktijk

3. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGS-VOORWAARDEN?

Het onderzoek naar het voldoen aan de erkenningsvoorwaarden levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op:

3.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie

Voldoet

Motivering

- In de beide kleutervestigingen streven teamleden de ontwikkelingsdoelen voor wiskundige initiatie in voldoende mate na en bereiken effecten bij zo veel mogelijk kleuters. Dit bewijzen ze door het creëren van een gericht aanbod, de permanente en systematische observaties, een aantal items uit het kindvolgsysteem en de resultaten van een schoolrijpheidstest. De diverse domeinen komen in gevarieerde situaties op een kleutervriendelijke wijze aan bod.
- Om hun aanbod te stofferen werken de teamleden thema's of projecten uit. Daarbij besteden ze aandacht aan de totale persoonlijkheidsontwikkeling van de kleuters. Hierbij steunen ze sterk op een koepelgebonden bronnenboek en de eigen professionaliteit en ervaring.

- Voor de dagplanning hanteert het team, volgens schoolafpraak een koepelgebonden referentie-instrument. Hierin verwijzen de leerkrachten naar activiteiten en ontwikkelingsaspecten, die ook een observatie-instrument onderbouwen.
- Sinds kort trachten teamleden via de digitale zoeker ontwikkelingsaspecten aan leerplandoelen te koppelen. Daardoor ervaren de teamleden de concreetheid en de rijkdom van deze leerplandoelen die op hun beurt een krachtiger aanbod aansturen en de graduele opbouw bewaken.
- Het nastreven van de volledigheid, dit in voldoende gradatie berust eerder op de ervaringsdeskundigheid van teamleden. Toch geven teamleden aan reeds enige hiaten in het aanbod opgespoord te hebben.
- Teamleden voorzien in beide vestigingen in een aanbod met grote horizontale samenhang. De Winning werkt eerder projectmatig, waardoor de verticale samenhang over de kleutergroepen sterk wordt bewaakt.
- Wiskundige initiatie is geïntegreerd in deze thematische of projectmatige aanpak. Naast functionele ontwikkelingskansen in een aantal specifieke hoeken, bieden intentioneel geleide activiteiten kansen tot wiskundige competentieverhoging.
- Toch zijn in de planningsdocumenten minder intentionele wiskundige momenten voorzien dan activiteiten met een talige, wereldoriënterende of muzische inslag. Een gerichtere voorbereiding, geïnspireerd vanuit de leerplanrealisatie en de domeinvulling, biedt nog groeikansen tot het meer intentioneel benaderen van relevante wiskundige doelen.
- In de wiskundige activiteiten vindt het team manipulatie met concreet materiaal, spelenderwijs ontdekken en ruime mogelijkheden tot verwoorden van handelingen in een sociale en talige context belangrijk. Spelend experimenteren en exploreren biedt voldoende kansen tot ruimtelijk denken, het meten en vergelijken, het ontluikend getalbegrip, het verdiepen van rekenbegrippen en groeiend inzicht in conservatie.
- De oudste kleuters ontvangen een meer structureel gericht aanbod, waardoor rekenvoorwaarden en ontluikende gecijferdheid extra kansen krijgen. In het klasbeeld bieden spelmaterialen met wiskundige inslag, het kleuterwerk, maar ook picto's en getalbeelden voor alle kleuters prikkels hiertoe.
- Om de activiteiten te ondersteunen, beschikt het team over een aantal gradueel uitgewerkte documenten, zoals een leerlijn en een begrippenlijst. Ook bronnenmateriaal helpt teamleden in het voorzien van een uitdagend aanbod. Een aantal softwareprogramma's biedt extra uitdagend materiaal voor kleuters.
- Leerkrachtafhankelijk verwerkten teamleden hun aanbod in een jaarplanning, waarbij het nastreven van leerplandoelen en ontwikkelingsaspecten aan het aanbod gelinkt wordt. Deze recente, maar meer doelgerichte werking vormt stilaan een gespreksonderwerp, waarin teamleden ervaringen delen. Daartoe krijgen vernieuwingen en praktijkverbetering kansen en krijgt het team meer zicht op de volledigheid van het aanbod.
- Een warm en veilig klasklimaat geeft aan kleuters ontwikkelingskansen. Teamleden observeren effecten bij hun kleuters en brengen deze in diverse documenten onder. Zij hebben ruime aandacht voor een individuele benadering van het ontwikkelingsbedreigde kind. Het team informeert ouders over de totale ontwikkeling tijdens vele informele momenten en een structureel oudercontact. Via een opendeurdag en een algemene infoavond verkrijgen ouders gegevens over de eigen werking van het kleuteronderwijs.

3.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

Motivering

- In de kleuterafdeling worden de ontwikkelingsdoelen voor wereldoriëntatie in voldoende mate nagestreefd. Teamleden leveren inspanningen om deze ontwikkelingsdoelen in een natuurlijke samenhang met andere leergebieden van een krachtig en levensnabij aanbod te voorzien. Hierbij komen verschillende domeinen in een evenwicht aan bod.
- Wat betreft de planning van het aanbod en de aanmaak van de week- en de dagplanningen verloopt de werking gelijk met deze van het leergebied wiskundige initiatie.
- Teamleden organiseren een thematisch of projectmatig aanbod, gebaseerd op de leefwereld van het kind en geënt op seizoens- of kalendergebonden onderwerpen. Ook de inbreng van kleuters of sporadisch van ouders zijn aanleiding tot een uitwerking of een activiteit. Een aantal thema's wordt groepsoverstijgend aangepakt. In 'De Winning' zorgt een eerder projectmatige benadering voor een meer gelijklopend aanbod.
- Een aantal bronnenboeken, maar ook het internet en software voor kinderen, maar vooral de ervaring, geven vulling aan de wereldoriënterende activiteiten. Hoewel het aanbod over het jaar een krachtige invulling kent, berust de garantie op een volledig en gradueel uitgewerkt aanbod op basis van de ontwikkelingsdoelen of leerplandoelen vooralsnog op perceptie.
- Het team heeft aandacht voor de continuïteit en de gradatie van de tijdskaders. Het domein tijd krijgt hierdoor een permanente invulling. Vanuit de eigenheid van de thema's besteedt het team ook aandacht aan natuur en mens. Bij uitstapjes in de plaatselijke omgeving leggen teamleden verbanden met mens, maatschappij en verkeer. Techniek krijgt een specifieke invulling in een aantal hoeken of via activiteiten in het aanbod.
- Teamleden geven aan dat ervaren, beleven, waarnemen en verwoorden belangrijke sleutelbegrippen zijn in een kwaliteitsvolle benadering van wereldoriëntatie. Daartoe maken ze regelmatig uitstapjes in de nabije of iets verdere omgeving. De werkelijkheid in de klas halen, werken aan de toontafel met concreet of visueel materiaal zijn met regelmaat in het aanbod opgenomen. In de meeste klassen is het lopende thema uitdrukkelijk in het klasbeeld aanwezig.
- Een actie binnen het gelijke onderwijskansenbeleid, in samenspraak met de begeleiding, stelde tot doel de talige kansen in een aantal hoeken te verhogen. Naast het verrijken van ook wereldoriënterende taalschat, streeft het team hierdoor ook geïntegreerd sociale vaardigheden en interactie na.
- Effecten van het aanbod leiden teamleden af uit de dagdagelijkse klaswerking en de betrokkenheid van de kleuter. Door de geïntegreerde benadering en de horizontale samenhang zijn ook in talige of muzische activiteiten effecten van wereldoriëntatie af te leiden.
- Wereldoriënterende competenties vormen beperkt een aandachtspunt in de omschrijvingen van de ontwikkeling van kleuters in de observaties of kleutervolgsystemen.

3.3 Lager onderwijs: wiskunde

Voldoet

Motivering

- De lagere afdeling bereikt in ruime mate de eindtermen voor wiskunde, dit voor alle domeinen. Een kwaliteitsvolle onderwijspraktijk stuurt een doelgericht aanbod. Het consequente gebruik van een onderwijsleerpakket garandeert een volledig en gradueel

opgebouwd aanbod. De evaluatiegegevens geven aan dat de meeste leerlingen de vooropgestelde doelen bereiken. Daarboven is de leerbegeleiding erop gericht om met de leerlingen een zo groot mogelijke leerwinst te realiseren.

- Uit valide outputgegevens blijkt dat teamleden de eindtermen via leerplanrealisatie voor wiskunde met zoveel mogelijk leerlingen bereiken. Als referentie vermeldt het team de methodegebonden en eigen toetsen, de genormeerde tests uit het leerlingvolgtoetsen en extern genormeerde proeven, waaronder een koepelgebonden eindproef. Deze gegevens verstrekken ruime informatie over bereikte effecten die meestal bovengemiddeld scoren voor de verschillende wiskundige domeinen.
- Teamleden verzekeren dat hun aanbod dekkend is. Ze vergeleken daartoe het leerpakket met de leerplandoelen. Bovendien stuurt het pakket een consistente graduele opbouw en een gelijkgerichte didactische benadering. Dit verklaart volgens het team de verbeterde leeropbrengsten en een uitdagende benadering van het leergebied.
- Het team voorziet in een evenwicht in het aanbod tussen de domeinen. Teamleden leggen in de meer inzichtelijk te benaderen domeinen meetkunde, metend rekenen en toepassingen enige extra accenten en besteden hieraan voldoende tijd. Het verwerven en automatiseren van basiskennis in de domeinen getallen en bewerkingen krijgt structurele aandacht.
- Doordat de leerlingen bovengemiddeld scoren, leidde een nadere beschouwing van de resultaten van de koepelgebonden eindproef niet tot dringend noodzakelijke bijsturingen.
- Teamleden voorzien in voldoende onderwijstijd om de leerplandoelen te realiseren. Voor de leerjaren in de benedenbouw voorziet de school structureel ondersteunende lestijden in de tweedelijnszorg, waarvan er meerdere voor een preventieve aanpak van wiskunde ingezet worden.
- Een aantal teamleden streeft ernaar om krachtige leeromgevingen te creëren door het aanwenden van realistische en uitdagende contexten. Deze nodigen kinderen uit tot creatieve en divergente oplossingsstrategieën.
- Door de aanwending van diverse werkvormen, variërend van geleide instructie tot een meer activerende aanpak, trachten teamleden het leerproces bij leerlingen te maximaliseren. De betrokkenheid van leerlingen en de activiteitsgraad resulteren in betere effecten.
- Het team hanteert nog impliciet gekende schoolafspraken over referentiematen. De school beschikt over behoorlijk wat didactisch ondersteunende leermiddelen hiertoe. Een heropfrissing van deze afspraken voor een aantal jongere teamleden dringt zich op. Tijdens hoekenwerk wordt sporadisch ook ICT-software aangewend. Niet in alle klassen zijn zowel een analoge en de digitale klok functioneel in het klasbeeld aanwezig.
- Leerkracht- en infrastructuurafhankelijk ondersteunen een aantal eigen gemaakte of methodische wandplaten het wiskundig proces. Niet altijd zijn deze even functioneel. Afspraken op schoolniveau hierover zijn er vooralsnog niet.
- Bovenvermelde outputgegevens en evaluatie-instrumenten verstrekken niet enkel informatie over effecten, maar bieden ook mogelijkheden tot remediëring en bijsturing van het aanbod. Door fouteninventarissen en –analyses beschikken teamleden over de mogelijkheid om vooral op kindniveau de nodige bijsturingen te doen. Observaties en het klaswerk vervolledigen de beeldvorming. Dit leidt tot een vlotte eerstelijnszorg of een betere informatie in het overleg met de zorgcoördinator.
- Bij een specifieke wiskundige leerproblematiek vormt een gedegen voorbereid multidisciplinair overleg de basis van ondersteuning of een geïndividualiseerd traject. De school verwacht dat teamleden de zorgvraag concreet kunnen formuleren en het zorgoverleg voorbereiden. Enkele leerlingen krijgen curriculumdifferentiatie of compenserende maatregelen. Deze worden altijd met de ouders overlegd.

- In de hogere leerjaren verstrekken teamleden aan leerlingen een overzicht van de kernleerstof per domein. Hier kunnen ze zelfstandig op terugvallen ter ondersteuning om belangrijke kernleerstof permanent te laten beklijven.
- De school voorziet voor een beperkt aantal leerlingen ook in extra rekenwerk met een verhoogde moeilijkheidsgraad. Een aantal kinderen kan in de kangoeroeklas terecht voor andere uitdagingen.

3.4 Lager onderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

Motivering

- De lagere afdeling bereikt voor wereldoriëntatie met de meeste leerlingen de eindtermen. Ze steunt hierbij op een krachtig aanbod, waarbij de diverse domeinen in voldoende evenwicht aan bod komen. Methodegebonden en eigen ontwikkelde toetsen, observaties van het klaswerk en een aantal foto's illustreren de effecten voor de verschillende domeinen. Het team heeft hierbij aandacht voor kennis en vaardigheden en hanteert diverse didactische werkvormen.
- Het team levert inspanningen om een aanbod uit te werken dat beantwoordt aan leerplandoelen en de domeinvulling. Het zoekt daarbij naar een volledig aanbod, maar is zich bewust dat een aantal hiaten moeten worden bijgestuurd. Daarover is binnen de graad alvast overleg. Om haar aanbod te stofferen gebruikt het team divers bronnenmateriaal, naast een aantal zelf aangemaakte thema's. Teamleden kunnen deze keuze vanuit een visie verantwoorden. Een aantal wereldoriënterende aspecten krijgt een cursorische aanpak.
- De school slaagt er minder goed in om de verticale samenhang te garanderen. Ondanks inspanningen per graad dringt zich daartoe een trajectmatige aanpak op. De school dient acties uit te zetten om gefaseerd en met de nodige terugkoppeling, deze prioriteit aan te pakken.
- In de dagplanning formuleren teamleden eigen en of leerplandoelen op een eerder diverse wijze. Met het oog op het in kaart brengen van de volledigheid van het aanbod omschrijft het team divers en nog in mindere mate haar aanbod vanuit functionele en relevante doelen, wat soms leidt tot enige planlast. Alle leerjaren beschikken over jaarplanningen met overzichten van onderwerpen en doelstellingen.
- Het team nam kennis van nieuwe leerplandoelen voor natuur en techniek. Naast de toegenomen aandacht voor techniek geeft de school expliciet aandacht aan verkeerseducatie. Diverse acties, ook buiten de school, beklemtonen het belang van veilige mobiliteit. De domeinen tijd, ruimte en maatschappij krijgen naast een thematisch aanbod ook een stoffering in de hogere leerjaren door het aanwenden van actualiteit. Het onthaal in de lagere leerjaren en de aandacht in bijna alle klassen voor de daglijn geven leerlingen structuur in een groeiend tijdbesef.
- Bepaald bronnenmateriaal versterkt de horizontale samenhang tussen wereldoriëntatie, Nederlands en muzische vorming. Dit resulteert mogelijk in meer diepgang. Door overleg is eenzelfde aanbod binnen de parallelklassen stevig gewaarborgd.
- In diverse domeinen biedt het team leerkrachtafhankelijk activiteiten aan die vooralsnog minder geclusterd worden tot educaties in een doorlopende lijn. Zo voorziet het team vele activiteiten die onderdelen kunnen vormen van natuur-, milieu, gezondheidseducatie of burgerzin, waardoor de diepgang van de activiteit en het beklijvend karakter van de attitudinale doelen nog aan kracht kunnen winnen.
- De leerkrachten hanteren actieve en interactieve werkvormen die inspelen op zelfstandig en samenwerkend leren. De school besteedt ook structureel aandacht aan het integreren van sociale vaardigheden. Teamleden hanteren regelmatig informatieve boeken, atlanten, kaarten en de computer.

- De school exploreert de nabije en de verdere omgeving, wat de kwaliteit van wereldoriënterd onderwijs versterkt. Concrete afspraken welke uitstappen aan welke leergroepen of thema's gekoppeld zijn, leven eerder informeel. De diverse klassen beschikken over divers informatiemateriaal. De meerdaagse extramurosactiviteit voor de derde graad is degelijk voorbereid en heeft een ruime sociale dimensie.
- In de meeste klassen zijn er toontafels en illustraties met woordkaarten, die de lopende thema's visualiseren. Tijd- en ruimtekaarten zijn in de meeste klassen aanwezig en zijn gradueel opgebouwd. Over het algemeen kunnen deze kaarten nog aan functionaliteit winnen. Enige materiële zorgen spelen hier parten.
- Leerkrachtafhankelijk is er wat verscheidenheid in de effectieve besteding van de lestijden aan wereldoriëntatie, met het oog op het realiseren van wereldoriënterende doelen. Toch besteden teamleden voldoende lestijden met een ruimere invulling, ook naar hoekenwerk of sociale vaardigheden. Het bewaken van de mogelijke aanwending van de lestijden met andere opdrachten of invullingen, is een aandachtspunt.
- De eigen en methodegebonden toetsen zijn gebonden aan de lopende thema's of cursorische onderdelen. Teamleden evalueren niet louter kennis, maar peilen ook naar inzichten en vaardigheden. Het hanteren van gesloten en open boek toetsen in de hogere leerjaren versterkt deze aandacht. De eigen toetsen zijn altijd gerelateerd aan kerndoelen. Het team zet de toetsscores en eventueel werk in de klas om in een percent, waardoor wereldoriëntatie even belangrijk ervaren wordt als andere leergebieden. Er is een groeiende bewustwording om ook vaardigheden en inzichten te observeren via de werkvormen.
- In de kindvolgsystemen zijn wereldoriënterende competenties zo goed als niet aantrefbaar.

4. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of -variabelen levert het volgende op:

4.1 Evaluatie

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning
- doeltreffendheid
- ontwikkeling.

4.1.1 Evaluatiepraktijk

Motivering

- Via het document 'rapport in de lagere school' omschrijft de school een impliciete visie op de evaluatiepraktijk. De school koos voor drie evaluatieperiodes van twaalf weken, gebaseerd op het principe van permanente evaluatie. Door deze benadering tracht de school de doelgerichtheid van de evaluatie te optimaliseren.
- Vanuit dit principe kan de school over de diverse leergebieden aantonen dat ze op een regelmatige maar intensieve wijze het bereik van vele leerplandoelen toetst. Naast schriftelijke of mondelinge toetsen hanteren teamleden observaties en geeft het dagelijkse klaswerk ook informatie over het nastreven van ontwikkelingsdoelen en het bereiken van eindtermen of leerplandoelen. Alle gegevens samen zorgen voor een doeltreffende beeldvorming.

- De school werkte een aantal richtlijnen uit over de correctie van toetsen. Het team wendt deze gelijkgericht aan in de praktijk. Voor sommige leerlingen met zorg evalueert de school gedifferentieerd. Dat doet ze in overleg met de ouders.
- De derde graad hanteert naast regelmatige toetsmomenten een systeem waarbij het dagelijks werk in de klas een belangrijk aandachtspunt is. Deze visie, die zich ook doortrekt in de rapportering is op schoolniveau duidelijk uitgeklaard tijdens personeelsvergaderingen.
- Het kleuterteam volgt de ontwikkeling van de kleuters via gerichte observaties. Zowel positieve ingesteldheid, welbevinden en betrokkenheid, maar ook een aantal competenties scoren ze in een gradueel uitgewerkt observatiesysteem op basis van belangrijke ontwikkelingsaspecten en hun subdoelen. Bij de oudste kleuters geeft een schoolrijpheidsonderzoek aanvullende gegevens over de ontwikkeling van de kleuters. Deze gegevens zijn een bron bij de overgangsbesprekingen naar het eerste leerjaar.
- Methode-eigen en zelfgemaakte toetsen peilen naar kennis, vaardigheden, inzichten en transfergerichte opbrengsten. Teamleden beschikken over heel wat fouteninventarissen of analyses voor wiskunde en Nederlands. De school focust sterk op deze leergebieden. Ook hanteren teamleden op regelmatige basis studeerwijzers en de leerlingagenda's als instrument voor het leren leren. Vaardigheden en inzichten kennen binnen wereldoriënterend onderwijs een specifieke invalshoek door open en gesloten boek toetsen.
- Bovenop methodegebonden en eigen aanvullende toetsen hanteert de school een aantal gestandaardiseerde testen. Deze richten zich hoofdzakelijk tot technisch-cognitieve en vlot meetbare leerinhouden binnen Nederlands en wiskunde. Het team brengt de evolutie overzichtelijk in kaart en hanteert deze gegevens om haar praktijk op leerling- en klasniveau bij te sturen. Naast de eigen toetsen bepalen ze mogelijke remediëring of verrijking.
- De zesdeklassers participeren aan een koepelgebonden eindproef. Door een analyse van deze resultaten stuurde de school haar onderwijs voor taalbeschouwing enigszins bij. Een externe peilingsproef voor wiskundige aspecten bevestigt de goede wiskunderesultaten.
- In het lager onderwijs vormen alle evaluatiegegevens in relatie met de persoonlijkheidskenmerken een belangrijk ondersteunend gegeven voor het multidisciplinair overleg. Uit deze gegevens en de zorgvraag zijn divers mogelijke initiatieven mogelijk. Deze omvatten ondersteuning in de klas, compenserende of dispenserende maatregelen en curriculumdifferentiatie voor een beperkt aantal kinderen.
- Leerkrachtafhankelijk mogen leerlingen reflecteren over het aanbod, de werking en hun bereikte effecten.
- Teamleden buigen zich over het uitreiken van getuigschriften. Het afstemmen van deze praktijk in de geest van de omzendbrief omtrent deze materie vraagt nog enige kleine bijstellingen.

4.1.2 *Rapporteringspraktijk*

Motivering

- Enige schooljaren geleden herbekeek een werkgroep 'rapportering' de rapporten en stuurde deze grondig bij. De school goot gemaakte afspraken in een schooldocument, dat in wezen ook een visie op evalueren en rapporteren inhoudt.
- De teamleden vinden de rapporten een belangrijk communicatiemiddel. Ze zijn daarenboven een instrument voor het onderbouwen van verdere remediëring en differentiatie.
- De nieuwe visie uit zich ook in de items op het rapport. De school streeft hierbij naar een gezond evenwicht tussen een behoorlijk hoog cognitief streven en andere

aspecten van de totale persoonlijkheidsontwikkeling. Alle leergebieden worden evenwaardig gequoteerd door middel van procenten, zonder een algemeen totaal. Attitudes en sociale vaardigheden krijgen een volwaardige plaats. Leergebiedoverschrijdende eindtermen ICT en leren leren zijn iets minder duidelijk verankerd.

- Voor de leergebieden wiskunde en Nederlands communiceert het team ook over de verschillende domeinspecifieke aspecten. Wereldoriëntatie en lichamelijke opvoeding worden globaal beoordeeld, vanuit verkregen informatie over verschillende toetsen of vaardigheden. Muzische aspecten ontvangen een waardering over diverse activiteiten in de muzische domeinen. In de hogere leerjaren is er specifieke aandacht via een apart cijfer voor 'werk in de klas', waarvoor het team bewust koos.
- Het rapport voorziet een ruimte voor een woordelijke toelichting bij de inzet en de prestaties van het kind. Teamleden formuleren hierbij ideeën vanuit een positieve en ontwikkelingsgerichte benadering met respect voor het individuele kind. Ook ouders en de leerling zelf kunnen er een reflectie kwijt. Die keuze blijkt nog niet efficiënt en effectief.
- De rapporten worden toegelicht tijdens de oudercontacten. De teamleden besteden veel aandacht aan de voorbereiding daarvan. Daartoe hanteert het team het formulier 'voorbereiding van het oudercontact'. Door deze aanpak streeft het team naar een communicatie met ouder(s) over alle aspecten van de persoonlijkheidsontwikkeling. De voorbereiding van deze contacten is een voorbeeld van goede praktijk.
- Ouders van kleuters blijken behoefte te hebben aan meer dan één individueel oudermoment. De mogelijke intensifiëring van de structurele contacten met ouders voor kleuters is nog niet uitgeklaard. De ouders van de vijfjarige kleuters ontvangen gerichte informatie, die naast de observatiegegevens ook mede invulling krijgt door de afname van een schoolrijpheidstest.
- Voor bepaalde leerlingen organiseert de school gedifferentieerde evaluatie en trekt deze door naar de rapportering. De school informeert ouders over de genomen sticordmaatregelen en de wijze waarop de gegevens hierdoor dienen bekeken te worden.
- Evaluatiecijfers over wiskunde en Nederlands en de resultaten van gestandaardiseerde testen in deze leergebieden vormen een belangrijk onderdeel in de individuele leerlingendossiers. De rapportering van de evolutie is voor deze aspecten vlot afleesbaar en versterkt de beeldvorming. Het is jammer dat de informatie over de andere leergebieden minder een plaats vindt in de leerlingvolgsystemen.

5. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op:

- De directeur fungeert ruim negen jaar als schoolleider. Door de teamleden wordt hij gewaardeerd om zijn sterke menselijke benadering en zijn grote betrokkenheid bij het onderwijskundig gebeuren. Hij weet teamleden vertrouwen te schenken en te motiveren, maar stelt op een serene wijze toch ook duidelijke verwachtingen.
- De complexiteit van de school weegt op de tijdsinvulling van de directeur. De afzonderlijke vestigingsplaatsen en de almaar toenemende leerlinginstroom slopen veel van de pedagogisch-didactische tijd op. Daardoor krijgen dagdagelijkse besommeringen vaak de overhand. De directeur tracht in de mate van het mogelijke teamleden direct in een aantal praktische noodwendigheden te ondersteunen.
- Maatregelen dringen zich op om de draagkracht binnen de perken te houden. Momenteel wegen de materiële en infrastructurele noden en de gestage groei aan leerlingen op de draagkracht van het hele team. Die besommeringen wegen op de organisatie en het noodzakelijke pedagogische-didactische comfort.

- Het zorgteam ondersteunt het beleid bij de concretisering van de zorgwerking en de uitwerking van de acties uit het gelijkeonderwijskansenbeleid. De regelmatige samenkomsten bewaken de voortschrijding van initiatieven. Door hun werking vervullen de betrokken teamleden een interne brugfunctie naar de vestigingsplaatsen, afdelingen en teamleden.
- De school is geëquipeerd met teamleden met ruime inzet voor hun school en de kinderen. Vernieuwingsbereidheid en engagement zijn hier geen holle woorden.
- Het ontbreekt de school aan een prioriteitenplanning van de vele goede dingen waaraan ze werkt waardoor ze mede de diepgang van de implementatie bewaakt.
- Vanuit de acties, aangezet door het zorgteam, maar ook door de permanente aandacht voor de vernieuwing van lespakketten lopen reeds enige jaren diverse onderwijsinnovaties, die nog niet allemaal geïmplementeerd zijn. Door de vele formele gesprekken, maar ook uit de informele contacten ontstaan binnen het team impliciete visies over hoe de school kwaliteitsvol onderwijs invulling geeft. Teamleden kunnen aspecten hiervan duidelijk verwoorden. Over een aantal onderwijsaspecten is deze visie nog minder geformaliseerd.
- De school ontving reeds vele jaren een behoorlijke aanvulling van lestijden in het kader van het gelijkeonderwijskansenbeleid. Diverse acties van het pedagogisch-didactisch handelen leiden reeds tot een meer gelijkgerichte benadering. Zo wonnen activerende werkvormen, de aandacht voor het socio-emotionele, maar ook een meer open professionele werkhouding van teamleden aan kwaliteit en doelgerichtheid.
- Personeelsvergaderingen worden meestal niveauspecifiek georganiseerd. Naast praktische en organisatorische onderwerpen komen onderwijskundige aspecten regelmatig aan bod. Het team tracht via participatieve besluitvorming tot consensus te komen. Een behoorlijke verstandhouding en een respectvol vertrouwen waarborgen de uitvoering van genomen beslissingen.
- De informatiedoorstroming verloopt vrij vlot. Ook de digitalisering zet zich gestaag voort. Daarnaast hanteert de school een vlotte ouderbetrokken communicatie. Intern overleg garandeert een gelijkgericht aanbod tussen parallelklassen.
- Teamleden zijn begaan met de kwaliteit van het geboden onderwijs. Naast een hoog cognitief streven verliezen ze de totale persoonlijkheidsontwikkeling niet uit het oog. Uit de analyse van externe gegevens stuurden ze de onderwijskwaliteit reeds enigszins bij. Er is verhoogde aandacht om leerplannen een centralere plaats te geven. Het zorggericht handelen vormt een sluitend systeem, waarbij aandacht is voor zowel het leerbedreigde kind als voor hen die hogere uitdagingen niet schuwen.
- Ook gegevens uit ouderbevragingen neemt het beleid ernstig en tracht met het team hierop in acties te voorzien. Feedback uit het vervolgonderwijs neemt het team ter harte. Die terugkoppeling bevestigt veelal de kwalitatieve werking.

6. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- In de lagere afdeling kan het team door het aanreiken van valide en betrouwbare gegevens over alle domeinen van wiskunde aantonen dat de leerlingen de eindtermen in ruime mate bereiken.
- Het aanbod voor wereldoriëntatie in de lagere afdeling beantwoordt aan de leerplandoelen. Outputgegevens bevestigen behoorlijke resultaten.
- Het kleuteronderwijs streeft vanuit een ervaringsdeskundigheid naar een kwalitatief aanbod. Meer en meer zijn leerplandoelen een instrument om het aanbod te sturen en te bewaken.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- De school stuurde de rapporteringspraktijk grondig bij vanuit een doorgesproken en gelijkgerichte visie.
- In beide afdelingen zorgt de evaluatiepraktijk voor een gedegen beeldvorming. Het systeem van permanente evaluatie in de lagere afdeling verhoogt de doeltreffendheid ervan.
- De school communiceert over de totale ontwikkeling van het kind. Degelijk voorbereide oudercontacten verrijken de informatie naar ouders.

Wat betreft het algemeen beleid:

- Vanuit het intern beleid is er een groot vertrouwen in het zelfsturend vermogen van teamleden. Interne vlotte communicatie en wederzijds respect ondersteunen vele initiatieven.
- Het beleid en teamleden vormen een team dat zich geëngageerd en vernieuwingsbereid opstelt. Samen school maken, waarbij het kind centraal staat is een belangrijk uitgangspunt.
- De school heeft oog om het hoog cognitief streven in een gezond evenwicht te brengen met andere aspecten van de totale persoonlijkheidsontwikkeling.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- Het team kan in beide afdelingen oog hebben voor het uitwerken en het bewaken van de doorgaande lijn in wereldoriëntatie.
- In het kleuteronderwijs kan een doelgerichter werken aan een invulling van het aanbod vanuit leergebieden en domeinen de intentionaliteit van de activiteiten nog verhogen. Er zijn hiertoe reeds aanzetten op leerkrachtniveau van goede praktijk.

Wat betreft het algemeen beleid:

- De almaar toenemende instroom van leerlingen in relatie met de schoolaccommodatie wegen zwaar op de draagkracht van het hele team.
- Vernieuwingen vragen om een trajectmatige aanpak. Die beantwoordt best aan een prioriteitenafbakening op schoolniveau waarbij sensibiliseren, visieontwikkeling, afspraken maken, coachen, opvolgen en bijsturen wezenlijke pijlers zijn.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- nihil

7. ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning

GUNSTIG

voor kleuteronderwijs en lager onderwijs.

8. REGELING VOOR HET VERVOLG

Nihil

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Paul Lemmens

Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling:

Voor kennisname
Het bestuur of zijn gemandateerde

Johnny Verduyckt